Ч. 209 (13.448). Львів, пятниця 11. серпня 1933. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Мадярські надії.

(Від нашого кореспондента).

Париж, серпень 1933.

(=) Колиб нас хтось питався, чия пропаганда видається нам нині найбільше напруженою і найдоцільніше зорганізованою у Франції, то прийшлось би відповісти: мадярська.

Ще недавно, перед приходом Гітлера до влади, німецька ревізіоністична пропаганда мабуть була тут ще сильніша від мадярської: тепер з тієї широко закроєної німецької пропаганди тут уже мало сліду залишилося; велиж її головно жиди, німецькі й ненімецькі; їх зусиллям треба в дуже великій мірі приписати факт, що домагання ревізії мирових договорів знаходило щораз більше визнавців навіть у Франції; за все те (і за багато дечого іншого) новий німецький уряд заплатив німецькому й міжнародньому жидівству тим, що знаєте, і сьогодні жидівська пропаганда повернулася проти Німеччини, якою вона ще недавно так живо піклувалася.

Одначе це тільки мимоходом. Вертаймося до Мадярщини.

В останніх днях цілі потоки чорнила поплили по сторінках тутешньої преси з нагоди гостювання мадярського міністра Ґембеша в Римі. Всі здогадуються, що предметом мадярсько-римських балачок були не тільки справи господарські наддунайської кітловини (як впевняли урядові комунікати), а й питання, звязані з однодушною жадобою всіх мадярів, націленою на ревізію кордонів Мадярщини, накинених їй Тріянонським миром. Мадярська теза, щедро виложена на всіх мовах у безчисленних статтях, брошурах, вістниках, книжках, добре відома. З Угорщиною, втягненою до війни 1914. р. проти своєї волі, проти опозиції свого тодішнього президента міністрів Тиси, переможці все таки повелися немилосерно й жорстоко: вони її просто на кусники порізали. Це розсічення ідеальної ґеографічної одиниці на шматки було, впевняє мадярська пропаганда, страшенною помилкою; якщо помилка ця не буде направлена, і то швидко, то на просторах цих зародиться засновок нових воєн...

Багато в цій мадярській тезі є правди. Нема сумніву, що Тріянонський мир кинув чимало мадярської людности в положення майже таке саме, в яке відомі інші мири й постанови поставили інший нарід. Ні мадярські меншини в сусідніх державах, ні мадярський державний осередок з розчленуванням колишньої національної й державної єдности досі не погодилися. При цьому не можна забувати, що в мадярському випадку колишні гнобителі перейшли до ролі гноблених. Особливо мадяри в теперішній Румунії заживають нині майже таких самих гараздів, яких заживали семигородські румуни в Угорщині зперед 1918 року: щось наче палець історичної Немезиди може, хто хоче, доглянутися в долі, яка постигла Мадярщину.

Мадяри не тільки не тратять надії, а навпаки — вони певні, що діб'ються своїх цілей. Вони числять на „непохитну" приязнь італійську. Коли вірити великій будапештенській газеті в німецькій мові, то Італія „приняла погляд Ґембеша, що мовляв у дунайській кітловині нішо не може статися без Мадярщини й Австрії". „П. Мусоліні — каже інший мадярський офіціоз — не брав участи в редакції мирового договору і він тимсамим краще ніж інші кваліфікований взятися за направу теперішньої безглуздої карти середньої Европи". Ціла мадярська преса покликується на договір чотирьох: він, мовляв буде знаряддям визволення, машиною, яка висадить у повітря несправедливі договори.

А італійська преса? „Нехай ніхто не дурить самого себе, каже великий італійський щоденник, щодо цього: нині, як учора, після договору чотирьох, як перед ним, Італія отверто прихильна ревізії Тріянонського договору, який по варварськи покалічив угорську націю і знищив її господарську єдність". Договору чотирьох, каже газета далі, Італія хотіла не тільки, щоби забезпечити мир на десять років, а „щоби поправити положення країв, несправедливо поруйнованих договорами, а серед країв цих Угорщина належить до найбільш жорстоко пошматованих".

Ні французькій пресі, ні — очевидно — пресі малої антанти ці італійсько-мадярські ревізіоністичні заходи й заяви не подобаються і не можуть подобатися. Договір чотирьох був прийнятий Францією під тою, мовляв, умовиною що він буде служити укріпленню договорів, а не їх ревізії: наслідком цього є та жива полєміка, якою тутешня преса супроводить мадярсько-італійські почини.

Також і нас не можуть залишити байдужними мадярські ревізіоністичні заходи — на стільки бодай наскільки вони торкаються Прикарпатської країни. Та в дописі цьому ми тільки зазначуємо цю точку, не висловлюючи своєї думки про саму оправу.

Найновіші події на Лемківщині.

Невже поворот до відносин у XVI—XVII. вв.?

Те, що діється тепер по наших селах на Лемківщині, нагадує знані нам з історії події у XVI—XVII. в. в. на наших західних землях. Іде тут затяжна й завзята релігійна боротьба між православними й уніятами, чи пак греко-католиками. Неначе в доповнення історичних подій, бо тут релігійних боїв за історичної Польщі не було.

Православіє назрівало тут за австрійських часів перед війною з політичних причин: з причин русофільських. Лемки консервативні і держаться свеї церкви й народности; через це не даються польонізувати. В страху перед заливом польського моря звертали їхні діячі очі на далеку Росію і звідти черпали „вдохновенія" до праці. В українцях бачили вони знаряддя польонізації. Тому не хотіли тут нічого чути про українство. А що перемиський єпископ бл. п. Константин Чехович завів був перед війною рішучий український курс, лемківські діячі виступили проти цього курсу, проти єпископа а вкінці і проти самої унії. Та страх перед австрійським жандармом здержував їх перед рішучими виступами, хоч справи з православними священиками Сандовичем і Гудимою вже були. Повіти ясельський і грибівський були підміновані.

Але по війні, при зміні правно-політичних обставин, пристрасти вибухли наново. І то не зараз по війні, а щойно з 1926 р. від так зв. „тилявської схизми". Одначе це поминаємо, бо не хочемо викликувати полєміки, хто тут безпосередньо завинив. Стверджуємо лише, що від 1926 р. до 1929 р. пішло по Лемківщині гасло — переходу на православія і справді 29 громад перейшло в більшости або майже в цілости (а в Ізбах всі до одного навіть з парохом о. Дм. Хиляком на чолі!) на православія. Напрям ширення йшов від сходу на захід, від деканату дуклянського через повіт ясельський, горлицький, грибівський і перед сандецьким повітом заломився; в тім повіті" нема ні одного випадку переходу.

Православні спровадили собі своїх священиків, „русских" галичан, що або вже як священики попереходили на православія, напр. о. Криницький, або, не маючи ліпшого заняття, покінчили теольоґію й перейшли на православія, митрополит Діонізій прислав їх на Лемківщину. Греко-кат. священики залишалися на місцях, уживаючи ерекціональні поля, а православні побудували собі тимчасові „часовні" (каплиці) і тут відправляють свої богослуження, зорганізували громади зовсім правні православні віроісповідні громади. І почалося співжиття. Страшне співжиття, яке вимагає оброблення й освітлення рівного для історії.

І здавалося, що відносини зачинають стабілізуватися. Аж тут розпочався другий наступ — знову зі сторони православних, бо вони є тут церквою воюючою. З початком травня ц. р. кинули православні гасло зрабування уладжень і прикрас греко-католицьких церков у користь своїх „часовень" враз із дзвонами. Як ті напади були зорганізовані, свідчить факт, що наперед напали на церкву в Ізбах, розбили двері і забрали всю церковну утвар та перенесли до своєї каплиці. Коли тут так добре пішло, за кілька днів відбулися такі самі грабежі греко-кат. церков рівночасно у шістьох громадах, а саме в Бaниці, Камяній, Перунці, Більцаревій, Королевій Руській і в Богуші.

Оповідають свідки, що тут ділялися страшні сцени, крики, дзвонення на трівогу, бійки, а грабування церкви нагадували часи татарських нападів. І сплюндровано церкви так, що лишилися голі стіни та порожні дзвіниці. Дотичні гр.-кат. парохи внесли до влади провізоріяльні позви і карні донесення до судів. Поліція і прокуратура перевели слідство, а суд у Грибові визнав, що ця справа не кваліфікується під поняття „крадежі", чи „грабунку" і спрямував справу на дорогу цивільного процесу, а тимчасом зарядив відібрати від православних ті забрані річи і зложити їх до вирішення процесу на невтральнім місці.

В тій цілі вислав городський суд у Грибові дня 22. липня ц. р. коморника з асистою поліції до Ізб і Баниці по зворот забраних церковних річей та завізвав двох гр.-кат. священиків — о. дек. Мих. Жука зі Святниці й о. Пацака з Баниці — як свідків. Коли коморник увійшов до „часовні" і хотів заняти церковні річи, збіглися православні ізбяни з колами, сокирами і граблями, злетілося жіноцтво й дітвора з цілого села, счинився нелюдський вереск, крик і биття дзвонів, а розюшена товпа заняла таку грізну є оставу супроти коморника і поліції, що комендант поліції, не бажаючи проливу крови, велів уступити.

Після того ціла комісія сіла на вози й поїхала до сусідньої Баниці. За фірами пустилися заохочені „побідою" люди з Ізб. На полі посипалось каміння на обох гр.-кат. священиків. Один тяжкий камінь трапив у бік о. Пацака. Тоді вітскочили з другого воза постерункові і дали сальву на пострах: щойно тоді товпа утихомирилася. Але молодші побігли верхами чимскорше до Баниці і давши знати про події в Ізбах, вігнали всіх православних коло „часовні", обступили й сокирами, колами й косами і таки не допустили нікого до каплиці. Комісія відіхала з нічим

Це так заохотило православних, що тепер організують напади на решту гр.-кат. церков. Внаслідок цього при всіх церквах в день і в ночі сторожать узброєні в сокири сторожі. В селах напружена ситуація, є нібн спокій, але спокій наче перед якоюсь бурею.

З цими подіями вяжуть тут саме приїзд апост. нунція Мармаджія на Лемківщину до Криниці. Нунцій був навіть з візитою у римо-кат. декана грибівського о. Солика, який є дуже докладно обзнайомлений з ходом подій і може відповідно поінформувати... о. дек. Солик, як зачувати, робить також уже старання, щоби гр.-кат. церкву в Ізбах відступити до вжитку місцевих латинян, бо церква стоїть вже кілька літ нечинна.

Де двох бється, там третій користає!...

Поінформований.

Криниця, 6. VIII. 1933.

Православна церква перед тернопільським трибуналом.

Конфіската книжки проти церк.-православної московської єрархії.

Відомий на Волині церковний діяч д-р Арсен Річинський, лікар у Володимирі Волинському, написав обширну студію (сторін 280 великої вісімки, з 4 ілюстраціями, між ними епископат Української Автокефальної Православної Церкви і епископат Укр. Греко-Кат. Церкви), котрої наголовний лист звучить: Арсен Річинський. **Проблеми української релігійної свідомости.** 1933. Володимир Волинський. Накладом автора при допомозі Українського Кооперативного Банку в Берестю. Друк. А. Салевич і С-ка в Тернополі, вул. 3. Мая ч. 5.

Повітове староство в Тернополі письмом з 29. травня 1933 ч. В. 46 заняло повищу книжку, а на внесок прокуратури суд окружний в Тернополі на неявному засіданні дня 3. червня 1933 до ч. Пр. 9/33 затвердив повищу конфіскату, а саме за уступи: 1) на стор. 4 від слів „подібно ж" до слів „автокефалія" з причини знамен провини зі ст. 173 к. к. за публичне висмівання правно визнаного православного віроісповідання і його догматів; 2) на стор. 208 і 209 від слів „така постанова" до слів „не наміряють міняти" з причини знамен злочину державної зради зі ст. 154 § 2 к. к. за зазив до відорвання від Польщі частини її обшару, а саме виленського воєвідства; 3) на стор. 216 від слів „стиль" до слів „в Почаїві" з причини знамен злочину зі ст. 154 § 2 к. к. за зачислення Львова і Почаїва до місцевостей, положених на обшарі України, а тим самим за зазив до відорвання цієї частини обшару від польської держави — отже до виконання державної зради; 4) на стор. 222 від слова „пізніше" до слів „та ін." з причини знамен злочину зі ст. 154 § 2 к. к. длятого, що тут полуднево-східні воєвідства називається „Галичиною — Україною", отже накликується до відорвання тих земель від польської держави, а тим самим до виконання державної зради; 5) на стор. 242 від слів „в польських" до слова „розполітикування" і на стор. 243 від слова „подає" до слова „амен" з причини знамен провини зі ст. 152 к. к. длятого, що тут публично висмівається польський нарід; 6) на стор. 253 і 254 від слова „віримо" до слів „інших націй" з причини знамен злочину зі ст. 154 § 2 к. к. за зазив до відорвання полудневo-східних воєвідств від польської держави і створення з них окремої української держави — отже до виконання державної зради; 7) на стор. 258 від слів „в історичній Польщі" до слова „законности" з причини знамен провини зі ст. 152 к. к., тому що висмівається польський нарід; 8) на стор. 259 від слова „противники" до слів „смертний вирок" з причини знамен злочину зі ст. 154 § 2 к. к., тому, що завзивається до створення незалежної України на обшарі польської держави, а тим самим до відірвання частини обшару польської держави — отже до виконання державної зради; 9) на стор. 279 і 280 від слів „коли Україна" до слів „безсмертні вінки" з причини знамен злочину зі ст. 154 § 2 к. к., тому, що накликується до виконання державної зради у спосіб, як під 8); 10) признати по думці § 493 австр. карної процедури доконану конфіскату повищої книжки за оправдану, наказати знищення занятих 300 примірників цієї книжки, а рівночасно заборонити дальше її розповсюднювання.

„Узасаднення. Тому, що зміст сконфіскованої книжки заключає в собі знамена провини зі ст. 173 і ст. 152 к. к. та злочину зі ст. 154 § 2 к. к., та зокрема на сторінках 4, 208, 216, 222, 242, 243, 253, 254, 258, 259, 279 і 280, — длятого треба було рішити як вище". (Підписи членів трибуналу).

Повищу судову постанову доручено адвокатові в Тернополі послові д-рові Степанові Баранові як повновласникові автора і видавця д-ра Арсена Річинського. В пресових справах обовязує в Галичині давня австрійська карна процедура (а не польська) і по думці § 493 згаданої процедури вніс посол д-р Баран опозицію проти конфіскати, жадаючи розписання публичної розправи і по її переведенні повного уневажнення конфіскати та видачі занятих примірників.

Дня 1. серпня ц. р. перед орікаючим трибуналом як пресовим окружного суду в Тернополі відбулася прилюдна розправа в справі повищої конфіскати. В трибуналі засідали: віцепрез. окр. суду д-р Леонард Вендриховський, як предсідник і як вотанти окр. судді: Віктор Цебровський і д-р Ян Кобенський. Протоколував аплікант Пельц. Прокуратуру заступав віцепрок. Голембйовський, а устно опозицію вносив і узасаднював адвокат посол д-р Степан Баран.

Предсідник обмежився тільки до відчитання оспореної судової постанови. Прокуратор вніс на відкинення опозиції і затвердження первісної судової постанови. З черги одержав слово адвокат д-р Ст. Баран.

На вступі своєї довшої промови пос. д-р Ст. Баран торкнувся тла, яке обговорює автор А. Річинський у своїй поважній студії з історії і фільософії — врешті організації Православної Церкви у її минулому і сучасному на українських землях в протиставленні до історії, фільософії і організації Православної Церкви на Московщині, що мали зовсім іншу основу і характер як на Україні. На доказ тез автора наводиться цілу низку цитатів в мовах: церковнославянській, латинській, грецькій, еврейській, московській, польській і українській (все в оригіналі) — при чому загальний зміст книжки — це протиставлення українського синтетичного ідеалізму московському комуністичному матеріялізмові (він по суті є і батьком сучасного московського більшовизму), з виразною тенденцією обєднання всіх християнських церков. У дальшій своїй промові пос. д-р Ст. Баран перейшов історію Української Автокефальної Православної Церкви в Києві, церковні відносини на Наддніпрянщині по розвалі царату за української влади й опісля за більшовиків, врешті історію Православної Церкви в Польщі. Ця частина судової промови д-ра Барана була дійсним актом обвинування під адресою керманичів Православної Церкви в Польщі, її московської єрархії і московського або обмосковленого нижчого духовенства. Всі вони під проводом свого митрополита Дениса, що як ректор духовної православної семинарії в Холмі був членом „Союза русского народа", були завзятими ворогами поляків і українців, служачи вірно цареві і його бюрократії. Тепер стали на службу польської бюрократії, остаючи надальше непримирними ворогами українського народу і його стремлінь.

До українських церковних діячів на православних українських землях в Польщі належить й автор Арс. Річинський, про якого пос. д-р Баран у своїй промові згадав дещо обширніше, щоби доказати фактами, що його діяльність не

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 11. СЕРПНЯ 1933.

ЛЕВ ЯСІНЧУК. 6)

НЮ ЙОРК.

Місто в ріжну пору. — Ню Йорк дрімає. — Дещо про характер нюйорчан.

Цікавий цей Ню Йорк. Часом навіть гарний. Нераз над ним така ясна синява, яка буває тільки у тропікальному підсонні. Часом літня спека так розтопить вуличний асфальт, що аж колеса авт тріскотять, застрягаючи в ньому. То знову повіє холодний вихор глибокими річищами вулиць особливо на перехрестях, відки на кожну сторону видно воду. Деколи розлютиться море й закриє своїми випарами світову метрополію. Тоді небо й земля зіллються в одно; тоді і з малої віддалі не можна розібрати, де починається одно, а де кінчається друге. А коли струджене сонце сідає в Асторії й озолотить беріжки хмар, видних у проривах рівних вулиць; коли останнім цілунком діткнеться вершків бетонних великанів і спускається нижче, щоб на добраніч сказати архитворам техніки: спійманої через Годзон та Іст Рівер — тоді на хвилину настає тиша і спокій. І незабаром заясніють ажуром вікна високого Імпайр стейт білдингу, а його вежа заблищить червоними й білими світляними боками. Коло збанкованого закінчення вежі асекураційної компанії стане собі ясний круглий місяць і засвітить просто на другу свиню, де за ним тужить стільки українців. З Едісонової вежі при 14-тій вулиці розходиться на всі чотири сторони світа ярке світло рефлекторів, як довгі світляні тасьми, що поширюються в міру віддалі від землі. Йде це світло в темні простори американської ночі й розносить спогади про колишню американську prosperity (добробут) і про те, що вона — вернеться, як вірять американці. В сяєві місяця й ріжнородних рефлекторів, якими освітлюють воздух і море, видно хмари. Але вони не страшні; світло злагіднює їх сіру краску. Вони стають руді-табачкові. На вулицях долішнього міста, поблизу українського Народнього Дому і гр.-кат. церкви св. Юрія, догоряють останки деревляних і паперових коробок та всякого сміття, що діти позапалювали, стихають вереска італійської, жидівської, польської та української дітвори.

Громади українських пролетарів, що вистоювали на свиню „А" коло торговлі нашого земляка Сурмача і прислухувалися не знати по котрий раз музиці, співам і дотепам на „галицькому весіллі", виведеному на скріпленій електрикою грамофоновій пластинці, вже теж утомилися й помалу волічуться у вузькі коридори своїх мешкань. Тільки деякі, що були колись „чимсь" — перебрані за донських чи кубанських козаків вистоюють у кудлатих кучмах при вході до ресторанів і кабаретів у роді „russian village", „russian art", „russian ber" і т. п. та відчиняють дверці автомобіля американським паркам, що сюди заїздять. Деінде прокрадеться вбогий, голодний безробітний, зажадає від прохожого допомоги, задержуючи при цьому вповні свою людську гідність; він не гнеться, але ставить справу ділово: потребує на каву. Декуди треба переступити уважно, щоб не настолочити голови пяного противника 18 додатку американської конституції. Декуди порозлягалися бездомні на порогах будинків, на лавках городців, а коли це холодна осінь чи зима, то в полишених рудерах, торгових закамарках, старих паках, або на площах палять газети й інші відпадки у смітниках, розкладають вогонь, з чого попало, й куняючи гріють руки, ноги, то плечі.

Ню Йорк дрімає. Численні світла Ріверсайддрайву (Riverside Drive) відбиваються в Годзоні. А він поважно котить свої гладкі води коритом, попід яке попідкопувалася людина, злучуючи 28.000 метрів довгими тунелями Ню Йорк з містом Джерсі Сити. Навіть сирени кораблів затихають на часок, а всякого роду залізниці зменшують рух. Часом тільки надземна залізниця зачахкає проразливо, перетинаючи тишину. Тільки „генгстери" (бандити) роблять свою роботу, а коли їхня пора — це їм скаже гра годинника на вежі. І тільки ще в кабаретах кипить життя, не зважаючи на те, що в деяких з них найнижча оплата два доляри. Приглушено квакають саксофони, а в змінчивому світлі притемненої дансінґової салі мигають у вікнах сильветки танцюючих пар, з яких одна половина дещо нага.

І не дрімає значна частина українських жінок; вони роблять порядки по кімнатах хмародерів, а свою роботу кінчають тоді, коли їхні мужі вже вибираються до своєї роботи — якщо її мають.

Хто начитається американських „історій", той виробить собі поняття, що в Америці, особливо у великих містах, є лише „бизнес", або розбишацтво. Це тому так, що звичайних подій, мирного життя міліонів населення, ніхто ніяк не нотує, а до прилюдного відома дістаються тільки ті випадки, які трапляються не правильно, але випадково. Тимсамим вони сензаційні. Правда, що навіть рідкі випадки при міліонах населення складаються на високе число, — але ця релятивна цифра не може бути міродайна до оцінки напр. американського бандитизму, особливо в Ню Йорку.

Візьмім для прикладу тисячку нюйорських мешканців. Це менше-більше наше невелике село. В такій тисячці припадає в Ню Йорку одно вбивство раз на 20 років, але це дасть при числі 11 міліонів мешканців великого Ню Йорку біля 2 вбивства денно. На таку тисячку припадає далі в тиждень арештування громадянина за якусь дрібнішу провину, а раз у місяць за більшу провину чи злочин. Але подумаймо собі, скільки то тюрм потрібно на ті міліони населення!

мала протидержавного і протипольського характеру, а зверталася одиноко проти нечуваного нахабства московської православної єрархії в Польщі. За свою сміливу і достойну оборону якраз Православної Церкви перед тим московським нахабством кинено на автора анатему, яку знято щойно по довшому часі. Одним словом, тенденція книжки не є протипольська, тільки протимосковська і протибільшовицька з незвичайно глибоким християнським підкладом і на думку промовця нема там нічого каригідного у розумінні обовязуючого карного закону, а тим самим нема нічого, що підпадало би конфіскаті.

Переходячи до подробиць, посол д-р Ст. Баран у своїй промові перед судовим трибуналом виказує повну нестійність конфіскат поодиноких уступів, навязуючи до окремого письма, яке у тій справі вніс до суду, де вповні доказано нестійність конфіскати. Для угрунтування оборони пос. д-р Баран цитує ріжні виписки. І так до уст. 1) статтю з варшавської „За Свободу“ ч. 159 з 5. 7. 1926 „Резолюции бѣлорусского зѣзда“; до уст. 2) — Західна Білорусь — цитує повищу статтю „За Свободу“ та статтю „Белорусизація Православнай Царкви“ з виленського тижневика ч. 42 з 1928 „Беларуская Криніца“; до уст. 3) — на Україні — „Діло“ ч. 182 з 15. 7. 1933 статтю В. Целевича, де говориться про українські землі в Польщі; до уст. на стор. 242 і 243 — розполітикування польського духовенства — відчитує одну статтю варшавської проурядової „Епоки“ з 1929 і львівського журналу „Нива“ з 1928 стор. 78, де після виленського проурядового „Пшеґльонду Віленьскеґо“ з 24. 8. 1927 наведено молитву кс. Мешкіса, яку тут якраз сконфісковано. Сконфісковані на ст. 253 і 254 уступи до історичної укр. держави над Дніпром і про Польщу тут не згадується зовсім. На стор. 258 є теза В. Липинського з його „Листів“ стор. 445, де стверджується тільки відемні психічні вдачі, що не є зовсім висміванням. На стор. 259 — згадується про можливість народження української держави, без згадки — де. Врешті стор. 279 і 280 містять заклики до ідеалізму в протиставленні до комуністичного матеріялізму з покликом на німецького фільософа Фіхтого. Кінчаючи свою промову — пос. д-р Баран долучив до актів справи всі вище цитовані часописи і журнали.

Трибунал по короткій нараді затвердив першу постанову, проти чого адв. д-р Ст. Баран зголосив зажалення і справа буде розглянена ще раз на неявному засіданні апеляційного суду у Львові, що рішає вже остаточно.

—o—

Голос селян про останні події в УНДО.

Від Редакції: Під цим заголовком находимо в останньому числі „Свободи“ з дати 13. ц. м. два селянські листи, надзвичайно характеристичні для здорового розуму наших селян, їх почуття відповідальности й привязання до старої національно-політичної організації. Редакція „Свободи“ зазначує, що листи поміщені без змін, лише з малими граматичними поправками. Обидва дописувачі — свідомі робітники на просвітянській ниві.

„Як передплатник „Народної Справи“ довідався я багато дечого з ч. 27. „Народної Справи“ в статтях під заголовком „Підроблена „Свобода“ має щось до говорення“, або „Лови його, бо я сам втікаю“. З цих статтей дочитався я такого, що аж мені самому було неприємно — тож хочу дещо відповісти на слова видавця п. І. Тиктора.

Пане видавець! Ви говорите нам передплатникам Ваших часописів, що д-р Дашкевич піддав Луги під контролю держави. Так званих Лугів на нових статутах не всі признали великим лихом, але вважаємо ще більшим злом малюнки в „Комарі“ з січня, що висмівають п. д-ра Дашкевича і секретаря партії п. Целевича. Якраз з того часу почалась ґазетна війна. Ви говорите, що комар жалить всіх, хто зле робить. Коли я був на Сибірі, то бачив, що там було комарів досить і мене жалили також, хоч я добре робив, розуміється, що я за кожним ужаленням старався того комаря убити. Дуже дивує нас, чому ті комарі ссуть кров з нашого українського народу, а не з інших. Мусить бути наша кров плинною, бо всякі комарі і пявки ссуть її залюбки. І не дивуйтеся, що „перестаріла „Свобода“ накидається на Ваше видавництво, бо її святим обовязком є боронити своїх партійних прав. З „ґенерального наступу“ довідалися ми, що Ви, пане Видавець, жалуєтеся на часопис „Свободу“ і на „Діло“, що вони виступають проти „Нового Часу“, „Нашого Прапору“, „Народньої Справи“ і „Дзвіночка“. Так, вони це роблять в останніх часах, але й то не дуже. І прошу Вас, вискажіться, скільки Ви мали замовлень на „Дзвіночок“ через урядовців філії „Просвіти“, які рівнож є членами УНДО, які заохочували людей на зборах і зїздах до пренумерати „Дзвіночка“ для дітей. Жалуєтеся, пане Видавець, що „Свобода“ і „Діло“ розкричалися і сухої нитки на Вас не лишили. Але я читав „Свободу“ і там не дочитався нічого ганебного. Ви, пане Видавець, говорите, що партійний часопис має мало передплатників і ледви кульгає, а у Вас щораз більше прибуває передплатників, говорите, що треба вміло і зрозуміло підготовляти часопис для селян. А я скажу Вам, що Ваш тижневик пояснює всі справи в скороченню, а селянам треба всі справи пояснювати обширніше, прим. як це робить „Свобода“. Ви називаєте наш партійний провід клікою, нечуваним і образливим словом, на яке наш провід не заслуговує, називаєте їх фальшивниками і крутіями, буцімто наші посли через коутійства добилися посольських мандатів і посад в українських установах. Це є неправдиве, бо ми бачили на виборчих листах імена тих людей і вибрали їх як своїх народніх заступників на соймовій арені. А щодо посад, то як Вам відомо, всі наші установи є кооперативного типу. Загальний Збір вибирає до них людей, відповідальних за наше національне майно. Говорите, будьто їх злостить, що Ваші часописи масою розходяться, але „Свобода“ перед літами не мало приєднала Вам передплатників; через асекурацію худоби маєте більший ґазетний оборот і тому не маєте дефіциту. Ми передплатники „Народньої Справи“ є всі за тим, щоби асекураційне Товариство завести при Краєвому Товаристві „Сільський Господар“ і з надвижок можна би утримувати агрономічний апарат, від якого наше селянство набрало би більше знання у сільсько-господарських справах, як з „Народньої Справи“.

Гнат Красій з Криворуки.

(Доповнення до статті Гната Красія.)

Пане Видавець! Ви хвалитеся, що Ви своїми часописами піднесли свідомість українського народу, але чому Ви не згадаєте про працю нашого народнього проводу, котрий по світовій війні визволив наш український нарід економічно, чому не подасте кооператив, котрі основано заходом нашого національного проводу, а саме Центросоюз, Маслосоюз, Народню Торговлю, Дністер і всі інші українські установи. Ви говорите, що скидаєте з них маску і що вони самі чують свою низкість. А ми нарід, прихильники партії, заявляємо, що наш провід і наша партія не є замаскована, що наша партія вже бореться довгі літа за визволення українського

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 11. СЕРПНЯ 1933.

КОНСТ. МАЛИЦЬКА. 2)

Проходом по львівських вакаційних півоселях.

Старші шкільні діти, ті „письменні“, не хочуть спати, дістають папір та олівець і пишуть листи до тети зі своїми побажаннями й запитами. А що вони саме по обіді, так і закраска цього листування понайбільше ґастрономічна. Ось кілька взірців:

1. Львів 10. VII. 1933.

Високоповажана Тета! я люблю молоді картофлі. я люблю ходити на „пів-оселю“. я люблю Тету. гараст Цап Славка.

2. Пані Тета. Тета витко же нелюбить спати. Любить діти. Мені дуже подобалося тут на піл оселі. Але що не люблю бути в клясі. А тета коли піде на прохід. Мися.

3. Дорога Тето! Мені ту дуже подобалося, ту є дуже добрі обіди. Я на обід люблю калярепу, агристову зупу, бухти, молоду бульбу, сницлі. Ту Тета дає нам читати книжки і рисувати. Та ми машеруємо і бавимося музайкою. Поздоровляю Тету. Ромко.

4. Високоповажана Тета. Я люблю мамалигу. і яринову зупу. і люблю кажу. зразом. Гаразд Анна Ц.

5. Цілуй ручку. Прошу тети я люблю на обід зупу щавйову і хліб сцебулею і бараболю з воловим мясом. Маруся.

6. Дорога Тето! Мені тут є дуже приємно, бо'маю богато товаришів і товаришок. З ними бавлюся і читаю ріжні книжки. Тут люблю ходити, бо Тета вчить нас вірші, пісні і розказує казки. Влодко Дах — здоровлю Тету.

Діти виспалися і беруться тепер до забави. З клецків будують вежі й замки, з колірових папірців укладають мозайкові узори. Збираюся відходити. Мала Ірка Розумій конче хоче мені на прощання засьпівати „Многая літа“, хоч впевняю її, що сьогодні не святкую іменин. Але Ірка таки поставила на своїм, а попри многолітствіе заспівали ще мені діти „Мамо, каші дай мені, що варила на огні“, „Червону калину“ й одну стрілецьку пісоньку.

А в четвер 3. червня пополудні мала стрийська півоселя своє закінчення. Діти святочно прибрані, святочно настроєні. В салі школи дають концертик. Хорові співи, деклямації, руханкові вправи. Завважую, що маємо вже й півоселеву літературу, бо змістом віршиків і пісеньок є життя на оселі. Очевидно, всі виступи малих артистів ревно оплескують зібрані на салі родичі. А відтак ідемо на підвечірок до харчівні. На столах великі китиці цвітів. Дітвора засідає поважно у кріселках. Перед кожним чарка компоту з вишень, дві солодкі булочки, медівник, що його спекла тета Павликовська, цукорки від другої тітки. Діти вдоволені, їдять, дзібонять щось між собою. На дворі перепадає дощ, в салі стає темно, бо жарівки — на жаль — відкручені. Але діточі румяні личка сяють таким блеском, що від нього все кругом нас прояснюється.

Жовківська півоселя, до якої заходжу другої днини, дуже численна. Записаних 115 дітей, застаю 95 — по половині хлопців і дівчат. Вік від 3—13 літ. Шкільних дітей аж 60 — найбіднiших безробітних батьків тої дільниці. Веде півоселю провідниця жовківської захоронки п. Олена Бігунівна, помагає їй п. Ірина Бронзлей. Була пять літ учителькою десь коло Лодзі, а тепер зредукована шукає заняття між своїми. Приміщення півоселі невигідне. В кімнатах захоронки тільки менші діти бавляться і сплять пополудні, шатні нема — школа ім. короля Данила відступила в партері тільки одну салю. В погідні дні ходять діти на Високий Замок або бавляться в городі при школі, але сьогодні дощ, хмарно, тому ціла ота громада тиснеться в одній салі: старші в лавках, найменші на землі і під катедрою. Управа школи не то що не пішла назустріч змаганням півоселі (а є тут більшість шкільних дітей), але ще — як жалуються мені провідниці — родина п. управителя в дивний спосіб відзивається до наших українських дітей.

Трапила саме на друге снідання. Майже всі діти дістають його тут на півоселі (хліб з маслом або сиром з цибулькою), ледви кількоро приносить собі з дому молоко чи каву. Заглядаю до кухні. Захоронкова — чиста, ясна. Сьогодні на обід буде овочева зупа і бараболя з яриною. Старші дівчатка помагають обирати бараболю, бо требаж її на таку велику громаду немало.

Вертаюсь до кляси. Шум, гамір. Усі заглядають до вікон, чи не виглянe сонічко зза хмар. Малий кучерявий Миросьо Полек захопив у мене парасоль і, виказуючи дрімучі в ньому технічні здібности, так геніяльно щось там помайстрував, що коли я вийшла відтак на вулицю на дощ, ніяк не могла відчинити парасолі. Спосібна дитина!

Щоби заняти чимсь дітвору, провідниця каже їм співати. Вміють безліч пісень. Мою увагу звертає одна бадьора про півоселю: „А півоселя кріпить нас, дає нам змогу жити. Казан чи два байдуже тут, Мають що їсти діти“. — „Чия це пісонька?“ — питаюсь. „Моя“ — відповідає збентежено п. Бігунівна. — В нас така недостача пригожих пісеньок для дітвори, товнайменшої, що приходиться іноді самій віршувати“. Дивлюся на цю молоду дівчину з пошаною. Цілий рік тяжко працювала в захоронці, викладала на курсі для садівничок і сама приготовлялася до матури захоронкарської, а тепер ось цілі вакації, замість відпочати, присвячує опій голосній громаді і ще журиться, щоби на закінчення спекти їй солодкого медівника.

А мені? А інші?

(Продовження буде.)

народу, що наш провід заступає нас на соймовій арені, що наше УНДО побивається за кращу долю українського народу перед світом. Також не позволимо на це, щоби хтось понижував наш національний провід. Говорите, що через Вашу газету агітацію вибрано послів і сенаторів, але підчас попередніх виборів було більше агітації всіх партій, а з нашої партії УНДО вийшло найбільше послів. Відказуєте, пане Видавець, на „Свободу", що вона Ваші видавництва називає дикими газетами і за це Ви обурились. Ми уважаємо дикими газетами ті, які приходять до села задармо на адресу людей, які вже три роки тому перейшли на той світ. Кажете, що не любите газетної війни, але Ви самі воюєте більше як інші. Не треба бити стару „Свободу" по пальцях і „компанію", бо то не є жадна компанія, це є партійний орган УНДО. Ще раз пригадую Вам, що як Ви самі кажете, треба покарати тих, хто нікчемно зачіпає людей, але по нашому розсуді, Ви скорше людей зачіпали в „Комарі" цього року.

Кушнерик Степан.

Поворот італійської ескадри.

З Азорів повідомляють, що туди прилетіла двома частинами повітряна ескадра ген. Бальбо й спустилася на воду в порті Понто дель Гарда. Всі 23 гідроплани находяться в доброму стані. Перелет понад океан тревав 11 годин 45 мінут. Ескадра пускається в дальшу дорогу до Европи.

ПОНТО ДЕЛЬ ГАРДА, 9. 8. ПАТ. Коли ескадра ген. Бальбо підносилася в повітря, удаючись до Лісбони, склалася катастрофа. Один гідроплан упав у море, причому один член залоги утонув, інші три потовклися.

НЕ ВТОНУВ НІХТО.

ПОНТО ДЕЛЬ ҐАДА, 9. 8. ПАТ. Виявляється, що ніхто з членів залоги гідроплану ескадри ген. Бальбо не втонув, зате всі чотири летуни були легко ранені. В Понто дель Гада остали три гідроплани, 20 інших летять далі.

В Ірляндії неспокій.

ДЕБЛІН, 9. 8. ПАТ. Вчора вечором прийшло в Деблині до подій, спрямованих проти т. зв. синіх сорочок. Та організація уладила вчора перший публичний баль. Перед будинком, де відбувалася забава, зібралося до 5.000 осіб, що поставилися проти учасників балю грізно а вкінці почали кидати камінням. Поліція з трудом розпершила демонстрантів. Багато осіб мусіли відставити до шпиталю. На балі находився теж президент Ірляндії Косгрейв. Його самохід ушкоджено, а шофера поранено.

Незалежність Гаїті.

Як повідомляють із Вашингтону, державний секретар оголосив, що 7. ц. м. підписано в Порто Пренс, столиці острова Гаїті, умову, на основі якої американський уряд забере з днем 1. жовтня 1934. р. своє військо з того острова і приверне йому частинно фінансову незалежність.

Війна в Сирії.

БАҐДАД, 9. 8. ПАТ. На границі Сирії та Іраку розіграпися бої між сирійцями і пограничними відділами Іраку. Армія Іраку має досі 20 вбитих і 45 ранених, сирійці 95 вбитих і багато ранених.

Крівава революція на Кубі.

ГАВАНА, 9. 8. ПАТ. Заворушення в столиці Куби тревають дальше. Вчора вбито на вулиці двох поліцистів і кількох ранили. Військо вернулося до касарень. Центральні обсерватори висловлюють погляд, що Мачадо повинен рішитися, чи приняти формулу амбасадора Зл. Держав і покинути Кубу, чи протиставитися дальше революції з евентуальною інтервенцією Зл. Держав.

ГАВАНА, 9. 8. ПАТ. На основі останніх вісток, Мачадо відкинув пропозицію амбасадора Зл. Держав щодо іменування державного секретаря і зажадання від конґресу, щоби розійшовся на необмежений час, щоб уможливити налагдження політичних справ республики. На основі пропозиції амбасадора державний секретар наступав би автоматично президента. Амбасадор Зл. Держав зробив демарш в характері посередника, не ставлячи його як ультімат.

ГАВАНА, 9. 8. ПАТ. Мачадо знову заявив рішучо, що не думає уступати із становища президента.

Дослужились у комуністів.

З Києва повідомляють, що репресії радянської влади проти українців, які походять із Сх. Галичини, приймають щораз більші розміри. В Києві арештовано відомого комуніста М. Барана, б. голову тернопільського Ревкому й одного з большовицьких комісарів при УГА. Виключено теж з комуністичної партії добре відомого в Галичині Сіяка, що теж розпочав комуністичну карієру у військових рядах.

Конфлікт у львівському Повітовому Народньому Комітеті зліквідований.

Свого часу появився у „Ділі" і „Свободі" текст резолюцій Повітового Народнього Комітету УНДО львівського повіту, в яких одобрено всі постанови Центрального Комітету УНДО з 15. липня (про усунення з партії п. Паліїва і т. і.), та в яких — торкаючися власних організаційних справ — рішено передати головування у ПНК заступникові голови, ред. Гр. Гладкому. Цими резолюціями почув себе ображеним голова ПНК п. Іван Ліщинський, який виступив теж з різким „отвертим листом" на сторінках ворожого партії „Нового Часу". Річ ясна, що редактор „Нового Часу" мерщій скористав з нагоди, щоби переїхатися по УНДО та його генеральному секретаріяті і справу невеличкого конфлікту, що полягав радше на непорозумінню, роздути до розмірів якоїсь великої політичної сензації. У звязку з цією справою отримуємо два листи, які остаточно вияснюють її і — на превеликий жаль „Нового Часу" — ліквідують.

СПРОСТУВАННЯ ПОВІТОВОГО НАРОДНЬОГО КОМІТЕТУ У ЛЬВОВІ.

В „Новому Часі" з дня 7. серпня ц. р. ч. 174. появився отвертий лист п. І. Ліщинського, якого зміст не зовсім відповідає правді і тому просимо вмістити на той лист слідуюче спростування:

1) Неправдою є, що постанови Повітового Народнього Комітету львівського повіту з дня 22. липня 1933. р. є неправосильні, бо в ньому взяла участь ледви 1/4 частина членів ПНК, зате є правдою, що згідно з організаційним статутом партії і постановою ширшого Комітету повіту з дня 18. листопада 1932. р. Повітовий Народній Комітет львівського повіту складається з 10 членів і 3 заступників, на засіданні дня 22. липня ц. р. було 6 членів і 2 заступників при участи 4 членів ширшого Комітету і тому постанови ПНК були правосильні, що перед засіданям ствердив урядуючий заступник голови, що проводив засіданям.

2) Тимсамим неправдою є, що на засіданні була лише 1/4 часть членів ПНК, а правдою є, що була більша часть членів ПНК

3) Неправдою є, що п. І. Ліщинський звертався до п. Гладкого як першого заступника голови ПНК, щоби взяв у свої руки ініціятиву праці ПНК. Зате правдою є, що п. Ліщинський активно не працював в ПНК і був проти того, щоби хтось поза ним проводив ПНК і тому заступник голови п. Гладкий з конечности і в порозумінні з Головним Секретаріятом партії взяв ініціятиву в праці ПНК.

4) Неправдою є, що п. Ліщинському зроблено публично закид, що він саботує діяльність ПНК. Зате правдою є, що Повітовий Народній Комітет ствердив лише факт, що п. Ліщинський від осени м. р. не виконує своїх обовязків голови ПНК, а що п. Ліщинський і зі свого боку потверджує у своєму отвертому листі.

Львів, 8. серпня 1933.

ЗА ПРЕЗИДІЮ ПНК:

Гриць Гладкий, Урядуючий заступн. голови.
Ілько Лисий, секретар.

ВИЯСНЕННЯ П. ІВАНА ЛІЩИНСЬКОГО.

В „Новому Часі" ч. 174. з дня 7-го серпня ц. р. появився мій лист у звязку з оголошенням резолюцій Повітового Народнього Комітету львівського повіту.

Тому, що до цього листа і редакція „Нового Часу" додала небажаний мною коментар і тому, що дехто неправильно зрозумів цього мого листа та лист цей може пошкодити партії, до якої я належу, уважаю за вказане подати слідуюче вияснення:

Цей лист написав я під першим враженням по прочитанню резолюцій ПНК, тому зайшли в ньому деякі фактичні і стилістичні помилки.

Перш усього спростую заміт неправосильности засідання ПНК з дня 22. липня ц. р., бо дійсно постановою Ширшого ПНК з дня 18-го листопада 1932 року припособлено цей Ширший Повітовий Народній Комітет до вимог організаційного статуту партії, так, що на будуче Повітовий Народній Комітет мав складатися з 10 членів і 3 заступників. Так отже на тому засіданню був вистарчаючий комплет.

Я вже признав у своєму листі, що я не міг як слід віддаватися праці в ПНК львівського повіту через деякі свої особисті справи, які мене надто абсорбували. Непорозуміння вийшло тільки тому, що я мав надію, що вкоротці могтиму полагодити свої особисті справи і вернути до активної праці в повіті. Тільки тому я не передавав формально урядування заступникові голови і тільки тому ця справа протягалася.

Одначе я тут ділав в добрій вірі.

Ще раз застерігаюся, що я не мав найменшого заміру пошкодити в якийнебудь спосіб інтересам партії, і тому по засягненню в Головному Секретаріяті потрібних вияснень, уважаю цей інцидент за зліквідований.

У Львові, 9. серпня 1933 року.

Іван Ліщинський.

З орґанізаційного руху.

ДИНІВЩИНА.

Дня 25. VI. ц. р. відбулася многолюдна довірочна нарада в **Лубні**. Відтак дня 9. ц. м. звидів посол д-р Загайкевич вилившій терен над Сяном у Дубечнім і під Диньсом, де повінь наробила великих шкід.

Дня 23. VII. ц. р. відбув посол д-р Загайкевич справоздавчі публичні збори, а саме: у **Володжі** передполуднем по богослуженні, а в **Павлокомі** в год. 5-ій попол.

Дня 30. VII. ц. р. відбулись такі самі справоздавчі публичні наради в **Іздебках** передполуднем, а пополудні в **Глудні**.

На всіх тих зборах здавав посол д-р Загайкевич звіт з праці в соймі та з діяльности Української Парл. Репрезентації, порушуючи інші актуальні справи нашого життя. Присутні на зборах виказували незвичайне зацікавлення публичними справами.

Остання повінь спричинила в багатьох селах березівського повіту великі шкоди, але, на жаль, не у всіх громадах реєстровано та зголошувано шкоди. Люди не привязують до цього значіння, не діждавшись за давніші шкоди, спричинені елементарними нещастями, ніякого відшкодування, хоча ці шкоди були комісійно стверджені.

Нарід ставиться всюди з великим довірям до Української Парляментарної Репрезентації.

В повіті потрібна планова праця „Просвіти", „Рідної Школи" та кооперації. Зокрема праця „Просвіти" й кооперації домагається постійної, планової акції, на що Головний Виділ „Просвіти" і „Сільський Господар" у Львові та Центросоюз повинні звернути дбайливу увагу.

ПОВІТОВИЙ НАРОДНІЙ ЗІЗД В ТУРЦІ Н. СТР.

У вівторок 4. липня ц. р. відбувся в Турці Повітовий Народній Зізд при участи 78 делегатів з 30 громад турчанського повіту. Зізд відкрив голова ПНК д-р М. Кондрат. Звіт з діяльности ПНК за час від 28. 1. 1932 до 3. 7. 1933 виголосив секретар ПНК д-р Д. Марців. Потім посол Дмитро Великанович зреферував сучасне положення українського народу на всіх землях і зясував зусилля Української Парл. Репрезентації на соймовім терені і в краю для поправи незавидної долі всіх кругів українського населення.

По рефераті був вибір Повітового Народнього Комітету. Вибрали голову, яким лишився д-р Мирон Кондрат, 10 членів і 3 заступників.

В оживленій дискусії над рефератом посла Д. Великановича забирали голос: о. Адріян Левицький з Турки, о. Михайло Конюшко з Розлуча, Олекса Шуптар з Должок, Петро Радецький з Ільника, Пантелеймон Мимош з Волчого, Микола Ільницький з Кіндратова, Петро Дзондза з Розлуча й інші селяни. Обговорювали справи податкові, самоврядні, комінарські, шарваркові, лісових шкід і інші. На запити давав вичерпуючі відповіди посол Д. Великанович.

Повітовий Народній Зізд одноголосно ухвалив довіря проводові УНДО й У. П. Р. і перевів збірку на пресовий фонд „Свободи". Зізд закінчив д-р Кондрат промовою, в якій подякував присутнім за численну участь не зважаючи на зливний дощ і за високий рівень дискусії та висказав побажання, щоби чотирогодинна поважна нарада принесла якнайбільші користи українському народові.

По широкому світі.

— Б. цісарева Зита виїде в найближчому часі до Риму у звязку з женячкою сина Оттона Габсбурга з доцькою італійського короля, Марією Франціскою.

— Німецький уряд рішив докінчити залізничу лінію, що веде крізь Одру на схід.

— Макс Косін приготовляється до третього лету в стратосферу. Проби лету зробить на бельгійській пляжі Уврвіє 15. серпня. Лет відбувся би 1. вересня.

— Матушку, відомого атентатчика на залізничі поїзди хотіла юрба злінчувати, як мадярська влада прозавала його австрійській.

Нагорода для Австрії.

ВІДЕНЬ, 9. 8. ПАТ. Вчора підписали в Льондоні і Парижі умову, яка реалізує англійську і французьку транзу міжнародньої австрійської позички.

—o—

НІМЦІ ЕМІГРУЮТЬ ДО ФРАНЦІЇ.

ФРАНКФУРТ, 9. 8. ПАТ. „Ґен. Анцайґер" повідомляє з Парижа, що згідно зі статистикою французького м-ства внутрішніх справ вниміґрувало останніми місяцями до Франції 40.000 німецьких горожан. Французький уряд розглядає тепер справу поселення їх у всій Франції. Для населення Франції еміґраційний елемент є причиною журби, бо еміґранти роблять конкуренцію французьким купцям, адвокатам, лікарям, а навіть до деякої міри приватним працівникам і робітникам.

—o—

УЛЬТІМАТ ЗЛ. ДЕРЖАВ ДО ПРЕЗИДЕНТА МАШАДО.

ПАРИЖ, 9. 8. ПАТ. Аґ. Аваса повідомляє з Гавани, що амбасадор Зл. Держав Велс зложив президентові Машадо в імені президента Рузвельта ультімат, який домагається від гаванського уряду, щоби додержав умову, яку свого часу заключено із Зл. Державами. Крім того през. Рузвельт, як зачувати, зажадав, щоби Машадо уступив і свої функції передав Чеспедесові, новоіменованому міністрові закордонних справ. Населення під загрозою введення воєнних судів є спкійне, одначе сподіється, що Машадо уступить під натиском громадської думки, що мабуть є вже питанням кількох годин.

—o—

„Українці шукають грошей".

Під таким заголовком помістило „Возрожденіє" статтю свого берлінського кореспондента, що пише:

„Американські українці збирають фонди для сфінансування українського руху в Европі. Як повідомляє центральне українське пресове бюро, що видає в Берліні „Остевропеіше Корреспонденц" та бюлетени для преси, дістало в цих днях з Америки велику субсидію і задумує поширити працю та підсилити пропаґанду.

Як зачуває ваш кореспондент, українські сепаратисти звернулися недавно до багатих льондонських жидів з проєктом підтримати їх грішми, обіцяючи вразі відірвання України від Росії залишити жидам усі громадські права і широке поле праці. На заміти деяких жидів про криваву погромницьку діяльність Петлюри, українські діячі орієнтації Скоропадського заявили, що якраз підчас володіння гетьмана не було жидівських погромів. Український журнал „Іевестіґейтер", що виходить у Льондоні, почав в останньому часі займатися жидівською проблемою".

Про спробу підпалу літніх таборів.

Від Управи „Кліматичної Стації Українського Гігієнічного Т-ва у Львові" отримали ми спростування звістки, поданої в 198. числі „Діла" з 31. 7. ц. р. п. з. „Чиж це можливе?", про агітацію деяких людців проти висилки дітей до таборів Т-ва Вакаційних Осель та про їх спроби спалити табори на Остродорі й Соколі. Тексту спростування не поміщуємо з огляду на його невідповідний тон і образливу форму (зате воно негайно найшло право вступу на сторінки „Нового Часу"!), однак з приємністю приймаємо до відома, що Управа „Кліматичної Стації" має такі елементі інформації, що може навіть впевняти, що „ніякої агітації проти висилки дітей не було": адже про це можуть сказати лише батьки, які піддалися чи не піддалися тій агітації, а Хвальна Управа може щонайвище твердити, що ніякий такий випадок агітації їй не відомий.

Зрештою не квестіонуємо правдивости спростування, яке гуртом усьому заперечує. Ми були дуже раді, щоби так дійсно було, та щоби виявилася повна помилковість інформацій, на підставі яких „Діло" принесло згадану замітку. Зазначуємо, що й ота тодішня замітка була подана під знаком запиту, а самі звістки були в нас названі „неймовірними чутками".

У звязку зі спростуванням опраби „Кліматичної Стації" ми перевіримо ще раз справу у джерела наших первісних інформацій: з огляду на вакаційний час, воно мусить трохи довше потрівати.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

Всеукраїнський національний конґрес.

Повідомляють нас із Праги, що повстала там Ініціятивна Комісія для підготовки скликання Всеукраїнського Національного світового конґресу. Близчих подробиць покищо не маємо.

—o—

Д-Р ЛЮТЕР ПРИЛЕТІВ ДО ПАРИЖА.

ПАРИЖ, 9. 8. ПАТ. На летунський майдан у Ле Бурже прилетів пасажирським німецьким літаком д-р Лютер, теперішній амбасадор Німеччини у Вашинґтоні.

—o—

НОВИНКИ

— ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС. 106 1—3

— Інтервенція у справі редукцій робітників в заведенні чищення м. Львова. Іменем Українського Клюбу Радних Ради міста Львова інтервеніювали у президента міста п. Дрояновського члени Клюбу, д-р Говикович і інж. Мудрак — в справі масових звільнень робітників українців у міському заведенні чищення міста. През. Дрояновський заявив, що виповідження є виключно в звязку з усталенням нової скалі винагород і що є можливість повороту більшости робітників до праці.

— Український симфонічний твір у радіо. Орхестрову „Суіту" ор. 12. Антона Рудницького, яку вперше грали у львівській фільгармонії в січні ц. р., виконуватимуть 11-го ц. м. на симфонічному концерті у варшавському радіо під диригуванням директора варшавської фільгармонії п. Фітельберга. Це перший орхестровий твір українського композитора, що виконується у польському радіо. Початок концерту, якого солістом є Леопольд Мінцер (грає концерт Бетовена c-moll) в год. 20-ій. — Чергове виконання „Суіти Антона Рудницького — осінню у Парижі, в Concerto Lamonreux, під диригуванням паризького диригента Бутнікова. Варшавський симфонічний концерт передаватиме львівська радіостація.

— Нові польські „Доми Людові" будують у Лятачі, пов. Заліщики і в Угриниківцях того самого повіту.

— Заборона фестину. Мин. неділі мав відбутися заходом місцевої захоронки фестин в Болехові. В останній хвилині перед фестином староство не дозволило на нього, не мотивуючи зрештою нічим своєї заборони.

— Важне для молодих лікарів. В селі Купчинцях пов. Тернопіль є вільне місце для лікаря, якого кліентеля припадала би на місцеве й доокаличне населення. Села належать до найсвідоміших і найбагатших з повіту тернопільського. Дім лікаря з відповідним розкладом для праці і мешкання побудований при гостинци. Хто з українців лікарів хотів би осісти в Купчинцях, хай зголоситься до д-ра О. Олійника (Тернопіль, вул. 3-го Мая), який займається справою винаймлення згаданого мешкання.

— Талергофську маніфестацію уладили москвофіли в Ляшкові пов. Радехів. На цвинтарі поставлено дубовий хрест з написом „Мученикам за Русь". Промовляли місцевий „діяч" Стефаник, ред. Цебринський від т-ва ім. Качковського зі Львова, пос. М. Бачинський, лікар д-р Целевич з Камінки Стр. і дир. Ганасевич від москвофільських господарських установ. Вечором була академія в місцевому „Людовому Домі". Подібні маніфестації відбулися в днях 5. і 6. ц. м. в Беньківцях пов. Рогатин і в Жовкві.

— За вбивство студента. В середу закінчилася у Львові розправа проти Каца й тов., обвинувачених у вбивстві студента Гротковського на вул. Шайнохи мин. року. Трибунал засудив Каца на 4 роки вязниці, а двох його товаришів, Туне та Шмера, увільнив.

— Львівська хроніка. На кінській торговиці (біля міської різниці) відбудеться 11. ц. м. ліцитаційна продаж вибракованих військових коней. — Безробітний різник Йосиф Андрушко перетяв собі жили в самогубному намірі, програвши 30 зол. в „колесо щастя".

— Траґічна смерть топника. В букарештенському поспішному потязі на просторі між Вибранівкою і Бібркою скоїлася жахлива подія. Топник машини 35-літній Йосиф Кузьмінський, втомлений спекою та горячом, яке бухало з печі паровозу, хотів дихнути свіжим повітрям і вихилився необережно крізь вікно машини. На нещастя потяг віхав під міст і необережний топник вдарив головою об залізний стовп, убиваючись на місці. Траґічної смерти товариша не запримітив спершу машиніст, бо був звернений плечима до топника і не знав, що він звисає мертвий з вікна. Щойно проїхавши кілька кільометрів, машиніст відвернувся і побачив трупа. Потяг задержали в Бібрці і тіло зняли з машини.

— Краєва хроніка. В канцелярії нотаря Бодаковського в Станиславові викрито зловживання, наслідком чого арештовано кілька осіб. — В перемиському шпиталі кинулася з другого поверху вчителька Олена Квятковська в горячці після операції сліпої кишки і вбилася. Причиною була недостача нагляду. — Містечко Чарториск біля Луцька постигла катастрофа великої пожежі, наслідком чого кількасот родин осталось без даху над головою. — В Перемишлі згинув Йосиф Фок, доторкнувшись у пивниці електричного проводу. — В лісі біля Східниці пов. Дрогобич 21-літний нафтовий робітник Йосиф Ферер стрілив з револьвера до своєї нареченої, 24-літньої Герміни Гай, ранячи її в голову, після чого відобрав собі життя. Облита кровю дівчина доволіклась до села і повідомила поліцію.

— Під закидом убивства поліцаїв. Перед наглим судом у Замості відбувається розправа проти Ол. Захарчука, якому акт обвинувачення закидає, що вбив поліцаїв Кончаковського та Грелецького. Захарчукові грозить кара смерти.

— Невдачний надокеанський лет. З летовища біля Ню Йорку вилетіли 8. ц. м. брати Бронислав і Йосиф Адамовичі, поляки, літаком „Оржел Бялий" в надокеанічну дорогу, бажаючи дістатись до Европи, а то й долетіти до Варшави. Дорогу вибрали понад остров Нову Функляндію, куди дісталися того самого дня. Однак тут щастя їх покинуло. Пролетівши 1.800 км., летуни рішили спуститися на леовищі біля Гарбур Грейс (повітове місто в Н. Фундляндії). Підчас осідання вітер перекинув „Орла Бялого", ушкодивши його значно. Оба летуни потовклися важно, так що забрали їх до місцевого шпиталю. Адамовичі походять з Виленщини й є власниками фабрики содової води у Брукліні. Летунством займалися від кількох літ і мають за собою багато удачних летів над Америкою.

—o—

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Йосиф Ганкевич, греко-католицький парох у Краснім, грималівського деканату, помер після довгої та тяжкої недуги 8. серпня у 73. році життя. Похорони відбудуться у четвер 10. серпня. — Покійник належав до вимираючого вже нині типу священиків-громадян. Наш щоденник може почванитись тим, що мав його своїм передплатником від самого початку існування „Діла". Тому спеціяльно написані ним спомини про ті часи, поміщені в ювилейному числі „Діла перед 4 роками, були такі незвичайно цікаві. Покійник осиротив жінку і дві доньки. Вічна Йому Память!

Теодор Шарко, астр. емер. управитель школи в Кулачківцях, упокоївся 30. VII. у 80. році життя в Гвіздці. Покійний відзначався незвичайною солідністю в родинних, громадських і службових обовязках. Лишив у смутку жінку, сина, пароха в Добрянах, доньку, замужну за професором у Коломиї і синову, вдову по наймолодшім сині, недавно помершім, пароху Єзуполя. — Вічна Йому Память! 157 1-1

—o—

Дописи.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

Народній фестин в Будзанові. Дня 23. липня ц. р. відбувся в місточку Будзанові народній фестин на дохід церкви. Найбільше доложив труду о. Михайло Газдабурда, місц. сотрудник. Фестин пройшов дуже гарно. На фестині впровадили дівчатка вільноручні вправи. Це їх так вивчила Мих. Голінка. Також виступав місцевий хор мішаний під управою диригента Василевича Володимира, що відспівав цілу низку пісень досить гарно. Дохід в сумі 340 зол. призначено на покриття будови церковного дому, де міститься читальня.

Концерт у честь гетьмана Мазепи в Романівці. Заходом Товариства „Луг" в Романівці відбувся ювилейний концерт у честь гетьмана Івана Мазепи. Вступне слово виголосив голова Повітового „Сокола" д-р Засплатний. Співав гарний хор під управою місц. дяка Бойчука. Було ще кілька вдоволяючих деклямацій.

Діточий концерт у Дарахові. Для спопуляризування справи захоронки (і щоби щось заробити) влаштувала українська захоронка з Теребовлі концерт в честь Шевченка в читальні „Просвіти" в Дарахові. Вступне слово сказала п-і Мохнацька. Діточий хор відспівав кілька пісень. Були й дві гарні деклямації. Моральний успіх концерту гарний і матеріяльний також.

Черговий скуп і згін безрог удаштував П. С. К. і Філія „Сільського Господаря" дня 26. 7. 1933. Закуплено до 180 штук, плачено 70 сот. за 1 кг. ваги.

БОБРЕЧЧИНА.

Відродження Старого Села. Старе Село віддалене від Львова всього 22 км. Тягнеться воно вздовж залізничого шляху Львів-Станиславів на просторі 3 км. На 2000 душ населення має всього 600 душ українців. Отже само село є в більшости польське. Українці своєю переважно займають близчий до Львова кут. Трохи з боку на горбочку стоїть стоновна деревляна церковця. Під

оглядом національним село мішно занедбане. Не зважаючи на мале віддалення від центру всіх наших культурно-освітних установ, якось ніхто не цікавиться долею наших підльвівських сіл, що залишені самі собі та наражені на чужі нам впливи, поволи для нас гинуть. Так було з Давидовом, таке може бути й зі Старим Селом, тимбільше, що є тут чисто польська школа, „Стшелец“, костел, крамниця „Кулка рольнічого“ та маса мішаних подруж. З матеріяльного боку стоїть село добре. Найбільші багачі — це українці, між якими є й такі, що мають 20—45 моргів землі. Загальне задовження села пересічно по 700 зол. на хату. Українські господарства задовжені пересічно всього на 150 зол., тобто ці гроші вложено переважно у розбудову господарств. Головний зарібок села — достава молока до Львова, до якого ідуть щодня десятки селянок та селян із баньками молока на плечах. На одно господарство припадає пересічно по 5 моргів землі, т. зв. „попілятки“ (пісковиння). Здавалося, що село зчасом зденаціоналізується. Одначе до цього не дійшло. Знайшлися свідомі громадяни, що взялися до праці над відродженням села. Перш за все треба було спровадити до села священика та заложити самостійну парохію, якої досі в нас не було, а богослуження відбувалися що третьої неділі і відправляти їх приїздив священик з Черепина. Це мало такий вплив, що люди майже що неділі ходили до костела і перестали робити це щойно тоді, коли село дістало постійного священика, а богослуження почали правитися що неділі і свята. Що церква відтягнула масу українців від костела — це запримітив навіть латинський парох, бо в ньому щораз то менше людей: більшість у костелі це були таки наші люди. І ось у таких важких часах, як нинішні, старосільські українці вибудували парохіяльні будинки за один рік власними силами та примістили в них пароха о. Любомира Головацького. За його почином основано Кружок „Сільського Господаря“, що має також бібліотеку, але з браку власної домівки міститься покищо в хаті Василя Гупала і має 50 членів. Останніми часами пороблено заходи за оснуванням Кружка „Рідної Школи“, що має 16 членів та діточого садку до якого записано 50 дітей. Харч і мешкання учительці дає о. Головацький у своїм домі. Його дружина веде аматорський гурток, що підготовляє тепер з дітьми „Діти щастя і волі“, а зі старшими „Пташка щастя“. Зпоміж свідомих селян треба згадати Федя Похмурського, що, як найсвідоміший та найрухливіший найбільше вкладає праці в освідомлення села.

БОРЩІВЩИНА.

Як працює наш „Луг“? Село Пилипче, втиснене у сам кут Галичини, між Збруч і Дністер, дарма, що відбите від світу, живе й розвивається. Працює в нас читальня й інші установи, але найбільшу працю виявляє наш „Луг“, що обєднав у своїх лавах усю свідому та дисципліновану молодь і під проводом голови Карла Кокорудза йде щораз до кращого. Недавно наш „Луг“, що має більш як 150 членів, відчинив власну робітню топірців „Різьб“, що виготовляє стилеві топірці й інші різьбарські роботи. Перший чудовий топірець з тієї робітні, роботи нашого справжнього мистця М. Стратійчука, на якому він вирізьбив з одного боку погруддя Шевченка і тризуб, переплетений шаблями, з другого погруддя Хмельницького і дві стиснені руки серед дубового листя, вислав наш „Луг“ в доказ довіря і пошани д-рові Р. Дашкевичеві, примістивши на топорищі про це такий напис: Голові „Великого Лугу“, Д-рові Романові Дашкевичеві — „Луг“ у Пилипчі. На 10. вересня ц. р. підготовляє наш „Луг“ велике свято. В год. 1. попол. того дня відбудеться заходом його панахида на стрілецькій могилі, годину пізніше відбудеться в салі чит. „Просвіти“ концерт з хоровими продукціями та руханковим пописом на сцені. Найважнішою точкою програми цього свята буде відслонення великого, вирізьбленого луговиками лугового гербу в домівці читальні під звуки гимну „Ще не вмерла“. На свято запросив „Луг“ в Пилипчі сусідні „Луги“, хори й оркестри і є надія, що свято випаде величаво. Є і в нас вороги „Лугу“, що хотілиб нас розбити. Є такі, що хотіли би вбити між нас і централю клин, але ми вже на тих наших „приятелях“ пізналися і заповіли їм, що спровокувати не дамося, а відповідатимемо, як годиться руїнникам. Ми знаємо, куди йдемо і маємо повне довіря до нашого лугового проводу.

Луговик.

СПОРТ.

СТРИЙ. СКАЛА — ДРОР 2:1.

Змагання цих обох місцевих суперників у Б-класі були для цілого спортового Стрия неабиякою атракцією і стояли на зовсім поважнім рівені. І українська і жидівська дружина грали дуже жертвенно та показали дійсно гарну гру, якої не постидалась би і добра А-класова дружина. Особливо заслуговує на похвалу одинацятка Скали, яка дала з себе все, аби тільки вийти переможцем у цих змаганнях. У Скалі найліпша оборона але й інші частини, з виїмком крил нападу, працюють доцільно, творячи разом з обороною тверду, добре згармонізовану цілість. Не можна того всього сказати про дружину Дрору, яка не виявляє ані тої гармонії ані тої дисципліни, що Скала (м. ін. грачі Дрору дозволяють собі самовільно сходити з грища). Тому не диво, що Скала виграла цей тяжкий меч зовсім заслужено. Суддював мгр. Вальдман.

УЖГОРОД. БРАТИСЛАВА — РУСЬ 0:0.

Фінальні змагання за мистецтво Словаччини покінчились ремісово. Справа мистця буде вирішена на змаганнях Жіліна — Братислава, що відбудуться в найближчу неділю у Братиславі. Вигляди Руси на мистецтво слабі, бо Братислава по всій правдоподібности переможе слабшу від себе Жіліну і тимсамим здобуде мистецтво Словаччини і на цей рік.

На змаганнях Русь — Братислава, якими цікавились усі спортові круги в чсл. республиці, було 3.000 глядців. Суддя Санок з Моравської Острави був незвичайно строгий і дрібничковий.

———o———

Листування Редакції.

Т. Мончок, Прага. Просимо не пересилати на нашу адресу збірних комунікатів, тому, що при найкращій волі — не маємо технічного апарату, щоби виконати доручення.

Вп. Читачеві з Надвірної: Про приїзд ужгородської „Руси“ на змагання з „Україною“ у Львові в цьому році нічого не знаємо.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Театри нечинні з причини ферій.

Кіна.

АДРІЯ: „Розбійники на пустині“.
АПОЛЬО: „Анджеліка“ (Зуз. Мервіль).
АТЛЯНТИК нечинне до 15. серпня ц. р.
КАСІНО: „Надувальський та Ска“.
КОПЕРНИК: „Сміх у пеклі“, „Кон і Келлі в тарапатах“.
МАРУСЕНЬКА: „Сміх у пеклі“ „Кон і Келлі в тарапатах“.
МІРАЖ: „Бічна вулиця“.
МУЗА: „Тайний детектив“.
ПАЛЯС: „Переслідувана долею“.
ПАН: „Чоловік малпа“.
ПАСАЖ: „Тайна любощів княжни Габсбургів“.
СТИЛЕВЕ нечинне з приводу реконструкції.
ХИМЕРА: „Сальто мортале“ та комедія „Заздрісний шофер“.
УТІХА: „Великоміські вулиці“ та ревія.

Закордонне радіо.

Четвер, 10. серпня 1933.

Кенігсберг (217,1) 20.10 Концерт оп. оркестри; **Штрасбург** (345,2) 20.30 „Отельо“ оп. Верді; **Штутгарт** (360,6) 20.00 „Весела вдова“ оп. І. Штравса; **Білгород** (429,7) 12.05 Циг. музика, 18.30 Спів; **Прага** (488,6) 19.25 Пісні; **Відень** (518,1) 17.00 Жінка в Финляндії; 17.25 Спів, музика, 19.00 Концерт творів Лео Фаля; **Букарешт** (550,5) 12.50 Військ. музика, 17.00 Циг. музика; **Любляна** (575) 20.30 Пісні; **Харків** (937,5) 9.00, 15.00, 18.00, 19.30 Концерт, 13.50 Українська музика.

Пятниця, 11. серпня 1933.

Бреслав (325) 17.50 Концерт; **Штрасбург** (345,2) 15.30 Концерт, 20.30 Сучасна музика; **Гельсінгфорс** (368,1) 19.40 Спів; **Берлін** (419) 20.05 „Голодова проповідь“ (неоголошені документи з СРСР); **Білгород** (429,7) 19.00 Нар. пісні; **Рим** (441,2) 17.15 Солісти; **Прага** (488,6) 21.25 Пісні на альт, тенор і жін. хор; **Відень** (518,1) ... фортепян, 18.30 „Балі, острів богів і танцю“; **Рига** (525) 21.25 „Тоска“ оп. Пучіні; **Мюнхен** (532,9) 20.00 „Дер Фльоте Бурше“ оп. Суппе; **Харків** (937,5) 9.00 Тріо, 10.00 Спів, 10.30 Сатира, 13.50 Концерт, 15.00 Кам. музика, 16.30 Музика для молоді, 18.00 Авдиція, 19.00 Квартет.

Львівське радіо.

Четвер, 10. серпня 1933.

7.00—7.55 Раннішна звазиція; 12.05, 12.35 Концерт оркестри; 14.55, 15.15, 15.50, 16.30 18.00 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа; 17.00 8 дч.: „Історія одного кляпса“; 17.15 Слав'янські пісні (сербські, боснійські, хорватські, болгарські, чеські, українська думка, білоруські); 17.40 Пісоньки (Іжиковські); 18.15 Слідами І. Собіського; 18.35 Орхестра; 19.40 Фейл.: „Дерева, зубри, баталйони“; 20.00 Трансм. із Будапешту: Фрагмент із міжнар. табору скавтів; 20.30 Концерт; 21.40 Скрипка; 22.00, 22.40 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

Пятниця, 11. серпня 1933.

7.00—7.55 Раннішна звазиція; 12.05, 12.35, 14.55, 15.15, 15.50, 19.05, 22.40 Грамофон; 16.00 Концерт; 17.00 Серед книжок; 17.15 Музика, спів; 18.15 Деревний промисл на сх. окраїнах; 18.35 Спів; 20.00 Симф. концерт (орхестрова „Суїта“ Антона Рудницького ор. 12. під дир. Фітельберга); 21.00 Відчит: „У забутому соші Кайзервальду“; 21.10 Орхестра; 22.00 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

БІРЖА.

ДОЛЯР.

У середу Банк Польський устійнив курс доляра на 6.55 зол. і курс цей вдержався весь день. На неофіціяльній львівській біржі нотували спочатку доляри по 6.57, опісля курс зрівнявся з курсом Польського Банку.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Девізи (трансакції).

Берлін 213.25, Бельгія 124.80, Голяндія 361, Льондон 29.63, Париж 35.01, Швайцарія 173.

Доляр золотий 9.04, рубель зол. 4.80 і пів.

Процентові папери

7 проц. позичка стабіл. 52.75, 4 проц. позичка інвест. 103.75, 4 проц. держ. позичка премієва дол. 49.80. Банк Польський 81.50.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. заріт. 200 км. Ціни ринк.	золотих від	золотих до
Пшениця двірська	28·—	28·50
Пшениця збірна	27·—	27·50
Жито одноціле	18·—	18·25
Жито збірне	17·50	17·75
Ячмінь двір. одноцілий	13·—	13·50
Ячмінь на мливо	12·—	12·50
Овес галицький	11·—	11·50
Овес замоклий	10·—	10·50
Овес збірний	8·50	9·—
Кукурудза краєва	17·—	18·—
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	18·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·50
Фасоля краса (з мішк.)	16·—	18·—
Горох пів-Вікторія	27·—	29·—
Горох полевий	20·—	22·50
Бобик	10·—	10·50
Вика чорна	8·50	9·—
Вика сіра	6·50	7·—
Сіно солодке прасов.	6·50	7·—
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	13·50	14·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·50	8·75
Висівки житні	6·50	6·75
Висівки пшеничні	8·25	8·50
Пшоно	28·—	29·—
Просо краєве	28·—	29·—
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. за.	85·—	90·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	29·50	30·—
Пшениця збірна	27·50	28·—
Жито одноціле	20·—	20·25
Жито збірне	19·50	19·75
Ячмінь на мливо	13·25	13·75
Овес двірський	12·50	13·—
Овес двірський замокл.	11·50	12·—
Овес збірний	10·—	10·50
Мука пшен. люксусова	57·50	58·—
Мука пшен. 65 проц.	55·—	55·50
Мука житня тип уряд.	35·50	39·—
Висівки житні	6·75	7·—
Висівки пшеничні	9·—	9·—
Крупи ячмінні грубші	28·—	30·—
Пшоно ч. 1	35·—	40·—
Пенцак ч. 10	28·—	30·50
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·—

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 9. VIII.: масло 2.70 зол., молоко 17 сот., сметана 70 сот., яйця 2.80 зол. за копу. Тенденція на масло, яйця, сметану удержана, на молоко слаба.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.